

Nova Strava

GLASILO NARODNEGA DELAVSTVA

Proračunska razprava

Različna mišljenja, kako se naj reši hrvatsko vprašanje

V narodni skupščini je načelna debata o državnem proračunu končana in razpravlja sedaj skupščina že o podrobnostih posameznih ministrskih proračunov. Razprava se vrši po zelo naglem postopku in ni nobenega dvoma, da bo tekom tega meseca še v pravem času zaključil razpravo o državnem proračunu tudi senat. Maloštevilni opozicijski poslanci se debate o državnem proračunu veliko ne udeležujejo. Slej ko prej čaka opozicija na dejanja vlade v smeri programa, ki ga je objavila ob svojem nastopu.

Tekom proračunske razprave so bili vsi opozicijski poslanci in vladni poslanci edini, da je predvsem brez odloga rešiti hrvatsko vprašanje in s tem v zvezi probleme, ki zadevajo notranje-politično reorganizacijo. Videti pa je, da si o načinu, kako

priti do tega cilja, niso politični krogi edini. Tako je poslanec Gabrovšek v imenu vladne večine izjavil, da naj sporazum skleneta sedanja večina in vlada in da novih volitev ni treba. Poslanec dr. Marković je pa v imenu opozicije poudaril, da je predpogoj, da se izda nov volilni zakon in razpišejo svobodne volitve, ki bodo šele pokazale, kdo ima legitimacijo sklepati sporazum in izvesti dalekosežne državne reforme. Izdaja političnih zakonov je neodložljiva, ker se šele z njimi lahko pripravi podlaga za reševanje hrvatskega vprašanja.

Z veliko napetostjo se v političnih krogih pričakuje izjava predsednika vlade, ki naj razbistri pojme in napravi konec ugibanjem, kako si predstavlja vlada rešitev najaktualnejših političnih problemov.

Bolgarske žene

Bolgarske žene še vedno nimajo vseh onih političnih pravic, kakor jih uživajo žene pri drugih naprednejših evropskih narodih, vendar moramo priznati, da so že daleč naprej pred jugoslovanskim ženskim. Bolgarke imajo aktivno volilno pravico, vendar pa ne morejo postati članice parlamenta ali občinskih zastopov. Splošna organizacija bolgarskega ženstva je »Bolgarsko žensko združenje«, ki predstavlja nekako politično-socialno organizacijo bolgarskih žen. Poleg te organizacije obstoji še »Zveza Bolgark z vseučiliško izobrazbo«. Ta organizacija, ki postaja vedno bolj pomembna, se deli na več sekcij: sekcija pravnice se mora boriti za advokatske pravice žen, sekcija umetnic se zanima za prirejanje razstav in drugih umet-

niških prireditev, sekcija učiteljic pretresa nove načine vzgajanja in prosvete bolgarske mladine, budno spremlja delo šole in se trudi, da bi vpeljala vanjo boljše razmere, sekcija za socialno politiko se zopet ramo ob rami z drugimi sorodnimi organizacijami bori proti umrljivosti otrok in proti drugim neugodnim socialnim pojavom. Povsem nova formacija je sekcija zdravnic in zobozdravnic. Združuje žen z vseučiliško izobrazbo razvija s pomočjo velike in močne organizacije dijakinj silno energično socialno-kulturno delavnost. V zadnjem času prireja mnogoštevilna predavanja v sofijskih proletarskih četrtih. Geslo te organizacije se glasi: »Dvig kulturnega nivoja žen pomeni dvig kulturnega nivoja vsega naroda.«

Proti vojni za mir!

Zanimiva propaganda v Ameriki, kako strašne posledice za človeštvo ima vsaka vojna

V najboljših ameriških listih, v katerih stane posamezna stran v oglašnem delu tudi 10 tisoč dolarjev (ali v našem denarju okrog pol milijona dinarjev), objavlja zelo pogosto svoje velike, efektne oglase ameriške »Društvo za svetovni mir«. V teh oglaših je upodobljeno velikansko pokopališče pod črnimi oblaki, pod sliko pa je natisnjeno: »Malo ljudi je na svetu, ki bi

bili tako pokvarjeni ali bedasti, da bi trdili o vojni, da je dobra in zaželjena stvar. Vendar so pa nekateri ljudje iznašli teorijo, da je vojna neobhodno potrebna zato, da se svet zavaruje pred preobljudenostjo. Kako divna teorija! Oglejmo si nekoliko podrobneje računsko bilanco svetovne vojne. Smrt vsakega posameznega človeka, ki je bil ubit v svetovni vojni, je ve-

Davčne olajšave

Razvoj gospodarskega življenja zato ne gre tako naprej, kot bi želeli, ker je davčni pritisk pretežak

Naš državni proračun znaša nad 12 milijard dinarjev ali 12.000 milijonov dinarjev. Poleg državnih davkov morajo davkoplačevalci plačevati tudi še banovinske davščine in doklade, dalje vse potrebščine naših občin. K temu se pridružijo še najrazličnejše druge javne dajatve: cestne doklade, šolske doklade, cerkvene doklade, pristojbine in kolki, doklade za stanovsko zbornico, premije za socialno zavarovanje itd. itd. Z eno besedo: obdavčitev ali obremenitev slovenskega delovnega človeka z javnimi dajatvami je dosegla najvišjo točko, tako, da smemo govoriti o preobremenitvi našega delovnega človeka. Tudi mislimo, da razvoj gospodarskega življenja zato ne gre tako naprej kot bi želeli, ker je davčni pritisk pretežak.

Davčna politika je osnovna os, okoli katere se vrtili in giblje vse življenje v državi: gospodarsko, socialno, kulturno in politično. Pravična in premišljena politika javnih dajatev je za državo in državljanca sreča, krivična in negospodarska politika pa nesreča, ki državi ne dovoli razvoja v smeri demokratične, socialno urejene in gospodarsko napredne države. Državljanji živijo nemirno in nezadovoljno življenje, država ni močna ne na znotraj in ne na zunaj. Na vse strani je razlezena negotovost, pojavljajo se nemirna gibanja, nastaja pravna negotovost in gospodarsko mrtvilo. Samo prebrisani posamezniki znajo v takih kalnih vodah dobro in zase koristno ribariti. Politiko prične obvladovati zgolj gmotni pohlep, sebičnost postaja skoraj lepa in potrebna čednost. Ker ima slaba davčna zakonodaja in politika javnih dajatev za državo, njeno varnost, napredek in ugled usodepolne posledice, se kulturni in nacionalni državniki neprestano trudijo, da bi iz javne finančne politike izločili vse, kar je v nasprotju z demokratičnim načelom davčne enakopravnosti in progresivnosti in da bi ustvarili idealno pravičen sistem javnih dajatev, ki ščiti socialno slabe, da išče davčne virov tam, kjer so skriti in ki je izdelan tako, da gospodarskega napredka ne ovira, temveč ga vidno in koristno pospešuje.

Pri socialno pravičnem davčnem sistemu igra problem davčnih olajšav in oprostitev zelo veliko vlogo. Ta problem je primeren, da blagobit državljanov v najrazličnejših smereh ugodno pospešuje in omogoča, da se pojačano razvijajo v državnem življenju oni elementi, ki so za narodov napredek posebne važnosti. Sem spadajo davčni predpisi, ki imajo ozir na mnogoštevilnejše družine in podobno. Moderna davčna zakonodaja socialno posebno naprednih držav je v zadnjem času pod vplivom nauka o totalitarnosti nacionalnih koristi in o prvenstvenosti vsesplošnih koristi in pred koristjo posameznika, pričela pelagati posebno pažnjo na davčne olajšave in oprostitve pri izvajanju tovarniške socialne politike odnosno pri uveljavljanju zasebne iniciative in dajatev na socialnem in dobrodelnem polju. Zakoni uveljavljajo davčno prostost za vse izdatke, ki gredo v splošno koristne namene. Tako spadajo k odbitnim postavkam darila in podpore tovarni in ostalih delniških družb ali podjetnikov v stanovanjske in zdravstvene ali socialne potrebe in koristi delavcev ali javnosti sploh. Načelo je: prostovoljna dobroteljskost mora biti davka prosta, da se vzbuja in podpira zasebna socialna in zdravstveno-politična delavnost — in humanost v narodu.

—ec.

ljala 25.000 dolarjev (v naši veljavi nad 1 in četrt milijona dinarjev). Če bi bil ta znesek naložen na 5% obresti, bi donasal na leto 1250 dolarjev (nad 60.000 dinarjev). Koliko ljudi pa ima pri nas tak letni dohodek? Plačali smo torej mnogo previsoko ceno, da smo se osvobodili onih odvisnih 17 milijonov zdravih ljudi, ki so bili morda odvisni za neke teoretike, ne pa tudi za vse one, ki so jih ljubili in katerih življenje je bilo odvisno od njih. Svetu preti nova vojna; 25.000 dolarjev za enega mrtvega človeka

— to je res »okasijska« ceno v primerjavi s ceno, ki jo bomo morali plačati za uničenje enega poštene- ga človeka v bodoči vojni, zakaj nobenega dvoma ni, da bomo imeli 17 milijonov mrtvih že takoj v njenem začetku. Toda te strašne od- vratne številke in statistike pre- tekle vojne ne bodo preprečile bo- doče vojne. Prepričati jo moremo le s skupnim nastopom nas vseh. Vsakdo od nas, ki gleda pasivno v bodočnost, je kriv, ker tako omo- goča bodočo vojno.

Kako smo oblečeni?

Obleka je veren odraz gospodarskega in socialnega stanja naroda. — Slabo oblečeni otroci industrijskega delavstva

Pri nizkih zasluhkih delavcem ne preostane sredstev, da bi si lahko kupili potrebno obleko. Kako tudi? Vsi indeksi, uradni ali neuradni, ugotavljajo, da potrebuje štiricelarska družina za prehrano vsaj 750 din mesečno, za stanovanje 270 din in za kurjavo in razsvetljavo vsaj 270 din, torej skupaj 1100 din na mesec. Največji odstotek delavstva ne zasluži tega denarja. Če pa že delavec, ki ima štiricelarsko družino, zasluži 1100 din na mesec, pa mu ne preostane ničesar za nakup obleke. Da se delavska družina vsaj za silo obleče, mora denar pristradati in se odpovedati hrani, ki bi jo sicer za svoj življenjski obstoj neobhodno potrebovala.

Učiteljstvo, organizirano v JUU, je izvedlo zanimivo anketo, kako je oblečena slovenska mladina. Iz vestno zbranih statističnih podatkov vidimo, kako je revno naše ljudstvo. Obenem je pa zopet dokazano, kako nizek je življenjski standart delovnih družin. Naj navedemo po statistiki g. V. Majhena nekaj primerov, kako je oblečena mladina industrijskega delavstva.

Posebno zdaj v zimskem času moramo smatrati, da je plašč potreben del oblačila. Anketa je pokazala da nima od 477 industrijskih otrok plašča, 63,3 % dečkov in 39,5 % deklic. Dečnikov nima 80,3 % dečkov in 72,3 % deklic. Lahko trdimo, da otroci, ki nimajo plašča, prezebajo vso zimo in povrhu hodijo premočeni, ker nimajo dežnikov.

Kako je s hlačami in suknjiči? Izmed anketiranih otrok ima 31,9 % dečkov samo ene hlače, 33,8 % dečkov samo en suknjič in 2,9 % dečkov je pa sploh brez suknjiča. Vsi ti otroci se torej ne morejo preobleči in hodijo dan za dnem v istem oblačilu.

Posebno trpe otroci v higienskem in zdravstvenem pogledu, ker nimajo perila. Izmed 477 dečkov jih ima 80 samo eno srajco, 32 jih je sploh brez srajce, 157 jih ima samo ene spodnje hlače, 71 otrok pa je brez spodnjih hlač, 69 otrok ima samo 1 majo, 415 otrok nima nočnega perila in 144 otrok ne menja tedensko perila. Nogavic ima samo en par 214 dečkov, brez nogavic je pa 48 dečkov. Samo en par čevljev ima 304 dečkov in še ti čevlji so po večini od odraslih, da kvarijo noge in hojo.

Dovolj je navedb! Obleka je veren odraz gospodarskega in socialnega stanja našega naroda! In še nekaj: Nikdar ne bo popravljena škoda, ki je zagrešena nad doraščajočo mladino, ki se ni mogla v razvojnih letih najesti in obleči!

Borba za naš trg

Prizadevanje zahodnih evropskih industrijskih držav, da se uveljavijo na našem trgu

Za tržišča v južnovzhodni Evropi, zlasti pa v Jugoslaviji, se je pričela nekaj mesecev nazaj izredno živa in zanimiva borba. Zahodne evropske industrijske države, v prvi vrsti pa Anglija, so že začutile, da jim postajata nemška konkurenca in nemška intenzivna gospodarska ekspanzija proti jugu in vzhodu skrajno nevarni in to mnogo nevarnejši, kakor se je še pred letom dni splošno mislilo. Medsebojna borba Nemčije in zahodnih velesil je prišla v polpretekli dobi vidno do izraza v obiskih raznih gospodarskih in finančnih strokovnjakov Francije, Anglije in Nemčije v balkanskih prestolnicah. O tem je napisal neki naš gospodarski delavec naslednje sklepe:

Danes se izredno mnogo govori o angleški gospodarski ofenzivi na Balkanu. Treba je odkrito priznati, da za to ne obstoje preveliki izgledi na področju trgovine, ker pač naravni, geografski in gospodarski pogoji favorizirajo izmenjavo dobrin med državami južnovzhodne Evrope in Nemčijo. Toda poleg tr-

govine imamo še drugo področje, na katerem imata Anglija in Francija nadoblast in nadmoč nad Nemčijo. Ti velesili sta danes v ugodnem položaju, da moreta uvažati svoj ogromni kapital v južnovzhodne evropske države v produktivne svrhe in ga plasirati v delnice in obveznice velepodjetij, ki stojijo pod stalno in neposredno kontrolo tega kapitala. Dočim so Nemci omogočili izvozni konzum poljedelskih pridelkov iz teh držav in odprli obenem vrata svojemu izvozu industrijskih izdelkov v te države, sta Anglija in Francija, ki zasledujeta iste cilje, kakor Nemčija, da namreč prodasta na južноеvropskih tržiščih čim več lastnih industrijskih izdelkov, pričeli dosegati svoj cilj s tem, da zadovoljujeta drugo življenjsko gospodarsko potrebo Balkana, ki temelji v pomankanju močnega poslovnega kapitala. Če bomo pametni in previdni, se nam utegne še dobro goditi; v nasprotnem bodo pa zadovoljni in siti zopet le tisti, ki so bili tega vajeni pri nas že doslej.

L družene ameriške države kakor tudi številne druge demokratične države danes ne morejo trditi, da je naša oblika vladavine zastarela ali da bi morali imeti pred očmi vrnitev k onim sistemom vladavine, ki so se v 2000 letih pokazali, da so ne samo trinoške, pač pa tudi nestalne. V ameriški ustavi je velik jezik med našo predstavniško demokracijo in onimi vladavinami, ki teže za osebnim režimom, kakršen je v zadnjih letih toliko značilen. Pomislimo v prvi vrsti na poroto. Ali je narod te države kdaj primerjal to naše blagoslovljeno pravo z gotovimi sodnimi procesi in kaznimi, ki so nedavno določevale pravico, iz mračnih stoletij, ko so zasebno imovino jemali brez vsakršne odškodnine. Ali ne bi mar mi opustili svojo varnost zaradi one varnosti, ki smo jo imeli nekoč. In svoboda govora? Tudi ta ni z ničemer ogrožena. Nikjer ni pametnega človeka, ki bi mislil, da se svoboda tiska ogroža ali da bo ogrožena. Pomislimo samo na svobodo veroizpovedi. Mi verujemo v svobodo, zajamčeno z ustavo, v svobodo, ki je v tesni zvezi s svobodnimi volitvami, katerih se udeležujejo svobodni moški in svobodne ženske.

(Prezident Roosevelt)

Razgled po svetu

Španija

Najpomnejši dogodek preteklih dni v Evropi je nedvomno režimski prevrat v republikanski Španiji, ki ga smatrajo politični in diplomatski krogi za osnovo pri likvidaciji španske državljanske vojne. V Madridu so vojaški krogi strmoglavili dr. Negrinovo skrajno levičarsko vlado, ki je hotela za vsako ceno nadaljevati borbo z generalom Francom in brez upa zmage in uspeha preliti še novo morje krvi španskega naroda. V sporazumu z novim predsednikom španske republike Bariom je poseben sospe, obstoječ iz 6 generalov in iz večjega števila zmernejših republikanskih politikov, ustanovil tako imenovani «narodnoobrambni svet», ki mu stoji na čelu od Negrina odstavljeni vrhovni poveljnik republikanske vojske general Miaja. Ta svet bo skušal z generalom Francom čim prej skleniti časten mir brez vsakih maščevalnih posledic in je v ta namen že odpotoval h generalu Francu v Burgos na neposredna pogajanja Miajevo najozži sodelavec polkovnik Casado. Po pisanju vodilnega svetovnega tiska je pričakovati definicijo likvidacije španske državljanske vojne v absolutno korist Franca že v nekaj dneh.

Da se bližajo koncu španske državljanske vojne kažejo še drugi znaki. Tako zavzema upor v republikanski vojski že splošni značaj. V Cartageni se je uprl pretežni del posadke na suhem, na vojnih ladjah in v arzenalu. V Bizerto se je zateklo 12 republikanskih španskih vojnih ladij, ki so jih Francozi zaplenili. Torej sami dogodki, ki oznanjajo, da španska rdeča republikanska zvezda ugaša.

S pomirjenjem v Španiji pa še ni pomirjena tudi Evropa. Vsak trenutek se pričakuje, da bodo dobile italijanske zahteve napram Franciji konkretne oblike in da bodo postavljene na dnevni red z vsem povdankom oboroženih sil. Demokratske države so pa za ta slučaj že pripravljene. Izven dooma je, da se bo v nekaj mesecih, ko bodo angleška skladišča že polna orožja in municije, izpremenil tudi angleški ton na italijanske zahteve. Francija in Anglija ne mislita več hoditi po pomirljivih potih monokovskega sporazuma. Nesporo je, da se moč Anglije in Francije vidno zboljšuje, toliko bolj, ker imata obe državi močno oslonišče v Ameriki, ki se je nedvomno postavila na njihovo stran.

**IVAN KRAVOS
MARIBOR**

priporoča: kovčke, ročne torbice, aktovke, denarnice, nahrbtnike, gamaše itd.

— Belgijska vladna kriza je trajala več kot mesec dni. Po ponovnih poskusih, da bi kdo drugi sestavil vlado, ni preostalo drugega, da je stara vlada pod vodstvom Pierlota ostala z nalogo, da izvede nove volitve, ki se bodo vršile 2. aprila. V ospredju notranjepolitičnih vprašanj so zahteve Flamcev, da dobe najširšo avtonomijo. V belgijski zbornici je bilo doslej 70 socialistov, 63 katolikov, 25 liberalcev in 16 flamskih nacionalistov. Za flamsko avtonomijo pa niso samo flamski nacionalisti, ampak tudi precejšen del pristavev drugih strank.

— Rimskokatoliška cerkev je dobila po smrti papeža Pija XI. po izredno kratkem posvetovanju kardinalskega kolegija novega poglavarja v osebi dosedanega vatikanskega državnega tajnika kardinala Pacellija, ki si je na del papeško ime Pij XII. To izvolitev na sedežu sv. Petra je pozdravilo svetovno javno mnenje po večini zelo naklonjeno.

— Angleži se temeljito pripravljajo na vojno. Za slučaj vojne je že sedaj v severni Angliji in Walesu pripravljeno

nih pol milijona bolniških postelj, ki se bodo pa v najkrajšem času povečale za nadaljnjih sto tisoč. Vse je že preskrbljeno, da se bodo tramvajski vozovi in avtobusi preuredili za prevažanje bolnikov. Angleška vlada ima pripravljen točen načrt, kako bo izvedla evakuacijo 12 milijonov ljudi iz raznih industrijskih centrov.

— Italija je poklicala pod orožje en milijon mož, in sicer letnike 1915 do 1917 in one, ki so rojeni v prvem četrtletju leta 1919. V Rimu pravijo, da so izvršili vpoklic pod orožje zato, ker ima Francija zbranih v Tunisu 140.000 mož in lahko vsak čas mobilizira nadaljnjih 600.000 mož.

— Francija je imenovala za svojega poslanika v Španiji maršala Petaina, dokaz, da je krenila na popolnoma nova pota glede svoje politike napram Francu.

— Veliki indijski ljudski voditelj Gandhi je pričel s postom do smrti, ker ni mogel doseči za svoj narod svobodin in pravice, ki jih je vse življenje zaman zahteval. V zvezi z Gandhijevo odločitvijo so nastali po celi Indiji veliki nemiri, pri katerih je bilo že na početku več mrtvih in ranjenih.

— Ob priliki obletnice rojstva T. G. Masaryka je obiskalo njegov grob v Lanyh na tisoče Čehov. Prezident republike je poslal na grob venec. Tudi zastopstvo češkoslovaške vojske se je poklonilo na grobu spominu velikega Masaryka.

— Patriarh rumunske cerkve in ministrski predsednik Miron Cristea je umrl za pljučnico v Cannesu. Star je bil 71 let.

— Romunsko državljanstvo izgubi po izreku izjemnega sodišča okrog 30 tisoč Židov.

— Nemčija je dobila od Bolgarije koncesijo, da bo izkoriščala ležišča svinca, cinka in bakra v rudnikih med Plovdivom in Varno. Nemški podjetniki računajo, da bodo mogli na leto dvigniti vsaj sto tisoč ton rude.

— Za italijanskim zunanjim ministrom Cianom je obiskal Poljsko rumunski zunanji minister Gafencu. Namen obiska je: sklenitev gospodarske in politične zveze.

— 1500 delavcev tovarne vagonov v Slavonskem Brodu je pričelo štrajkati. Štrajk je nastal spontano pri zadnjem izplačilu mezd. Delavstvo zahteva višje zaslužke.

— Preiskava proti bivšemu avstrijskemu ministrskemu predsedniku Schuschniggu je ustavljena. Interniran bo v nekem manjšem mestu v Nemčiji.

— Na palestinski konferenci v Londonu je pod pritiskom Arabcev prevladovalo mišljenje, da ustanovitev židovske države ne pride več v poštev. Tudi angleška vlada se vedno bolj izmika obljubam, ki jih je svojčas dala Židom.

— Angleški kralj bo letos poleti obiskal Kanado in Zedinjene države ameriške.

— Pot k sreči. Ni sreče in veselja brez zdravja. In vendar so mnogi ljudje tako lahkomišeln, da se ne čuvajo pred boleznijo. Prehlad — eh, to ima vsak, bo zopet prešlol! Posledica tega je večkrat težka in dolga bolezen, ki ni brez škode za življenje. Že 50 let priznane KAISER-jeve prsne karamele so preprečile že mnogo zla, one ščitijo pred posledicami prehlada. Razvijajo v grlu toploto in raztapljajo sluz. Za časa dihanja na mrzlem zraku Vam bo ena Kaiserjeva prsna karamela v ustih varovala zelo občutljive sluzne kožice Vaših dihal pred prehladom in njegovimi neprijetnimi posledicami. Zaradi svojega prijetnega okusa so priljubljeni pri starih in mladih. Karamele morate v ustih počasi raztopiti. Majhnim otrokom pa jih dajte v mleku ali čaju. Dobe se v lekarnah in drogerijah.

TEKOM TEDNA

Iz črnih revirjev

Trboveljska premogokopna družba je objavila, da bodo rudarji tekom tega meseca praznovali po en dan v tednu, ali vsega skupaj pet dni. Vsled neprostoovoljnega praznovanja bodo izgubili rudarji pet mezd. Težak udarec je to za rudarje. Če tudi imajo rudarji nizke zaslužke, so bili vendarle zadnji čas vsaj deloma zadovoljni, ker so bili polno zaposleni. In to po dolgih letih slabe zaposlitve. Iz premogovnih revirjev prihajajo vesti, da je praznovanje uvedeno vsled tega, ker so državne železnice zmanjšale svoja naročila. Drugi dobro informirani viri pa vedo povedati, da državne železnice nimajo nakopičenih zalog in da bi prav lahko vzdržale dosedanja naročila. Pričakujemo, da bodo tisti, ki so odgovorni za produkcijo naših rudnikov, vplivni dovolj da bodo državne železnice prepričali, da morajo vsa dosedanja naročila obnoviti. Naši rudarji ne morejo utrpeti najmanjšega izpadka na zaslužku. V letih gospodarske krize so se rudarji popolnoma izčrpali. Vsi rudarji brez izjeme so zadolženi in nimajo niti najskromnejših rezerv, iz katerih bi lahko izravnali izgubo na zaslužku. Našim rudnikom se pa godi tudi velika krivica, da so zapostavljeni pri naročilih državnih železnic. Od leta 1929. do 1938. je v Sloveniji padla produkcija premoga za 26,4 odstotka. V istem času se je pa produkcija v vsej državi povečala za 21 odstotkov. Državna gospodarska politika je torej naše rudnike zapostavljala tako, da niso mogli doseči produkcije, ki so jo imeli leta 1929., dočim so drugi rudniki v državi lahko dosegli še večjo produkcijo, kot so jo imeli kdaj. Ako upoštevamo, da je naša premogovna industrija najstarejša v državi, da celi okraj žive izključno le od zaslužka v premogokopih, potem je naravnost dolžnost državne železniške uprave, da ne zmanjša naročil. Zahtevati bi imeli celo pravico, da državne železnice zvišajo naročila, da bodo naši rudniki dosegli enako zvišan odstotek produkcije, kot drugi rudniki v državi.

= Cenejši sladkor. Kmetijska zbornica v Novem Sadu je sklicala konferenco interesentov iz vse države, na kateri je sklenila resolucijo, da se mora sladkor poceniti za tri in pol dinarja pri kilogramu. Istočasno se mora znižati državno trošarino za tri dinarje in sorazmerno povišati ceno za odkup sladkorne repe.

= Na intervencijo zainteresiranih organizacij je podalšan rok za prijavo humanitarnih ustanov, ki se bavijo z zavarovanjem pogrebnih stroškov in z bolniškim in invalidskim zavarovanjem. Prijave se morajo po podaljšaniem roku predložiti šele do 6. septembra. 1939. Upamo, da bo do tega časa pravilnik spremenjen v tem smislu, kakor to žele organizacije.

= Dragiša Stojadinović, bivši narodni poslanec, ki je bil obsojen na štiri leta zapora, ker je bil obdolžen, da je pripravil atentat na bivšega ministrskega predsednika dr. Stojadinovića, je bil pomiloščen in pogojno izpuščen iz Mitrovice.

= Iz Lepoglave je bil izpuščenih 19 političnih kaznjencev, ki so vsi odpotovali v Zagreb, kjer so jim politični prijatelji priredili slovesno kosilo.

= Zdravilišče v Brestovcu praznuje tridesetletnico obstoja. Brestovec ima 160 postelj. Na stroške OUZD se zdravi v zdravilišču 90% bolnikov. V zdravilišču se je doslej zdravilo preko 12 tisoč bolnikov. Marsikateri jetični slo-

venski delavec je že iskal zdravja v Brestovcu.

= Po novi uredbi o vojnih invalidih bo deležnih invalidnin 158.063 vojnih žrtev, dočim jih je bilo deležnih podpiranja po prejšnjih predpisih le 71.757. Po novi uredbi bo država izdala za invalidnine 244 milijonov dinarjev, medtem ko je prej izdala le 105 milijone dinarjev. Povišek invalidnin se bo pokrila s povečano postavko v državnem proračunu in z dohodki iz invalidskega fonda.

= Tovarna Kovina na Teznu pri Mariboru je odpovedala službo vsem nameščencem in mojstrom. Že prej je pa odpovedala službo 60 delavcem. Vzrok: slaba gradbena sezona in pomanjkanje naročil.

= Po poročilih mostarskega zdravstvenega doma je v hercegovskih vaseh mnogo domačij, ki nimajo ognjišč in ležišč. V kotu stanovanjskega prostora je izkopana luknja, v kateri se kuri in kuha. Vaščani spe kar po tleh, zaviti v cunj. K počitku se vležejo oblečeni in po tedne ne menjajo obleke. V mostarskem zdravstvenem domu so izdelali večje število preprostih postelj in so jih razdelili med vaščane.

= Na običnem zboru Zveze šoferjev je bilo ugotovljeno, da je nad 40% šoferjev brez posla. Povprečna plača šoferja znaša pri nas 800 din na mesec. Od tega dohodka mora pa šofer plačati še davek in socialne predpise.

= Bratovska skladnica na Jesenicah razpisuje natečaj za idejni osnutek nove bolnice na Jesenicah.

= V Hudi jami pri Laškem se je težko ponesrečil rudar Rudolf Weber. Zmečkal mu je prsni koš.

= Vprašanje zaposlitve naših kmetijskih delavcev v Nemčiji tekom letošnje sezone še ni rešeno. Iz Berlina naša vlada do sedaj še ni dobila nobene obvestila.

= Volitve v Pokojniški zavod za nameščence so razpisane. Večina nameščencev je mišljenja, da ni treba volitev, ker bi brez potrebe veljale 500.000 din in bi bilo boljše, da se ta ogromni znesek porabi za nameščenske vdove in sirote. Pripravlja se sporazumna lista vseh pomembnejših strokovnih organizacij. Tudi naša tovariška Zveza društev privatnih nameščencev se je izrekla za sporazumno listo.

= Tečaj za ličarje in pleskarje se bo pričel v Ljubljani dne 13. t. m. Strokovni tečaj bo seznanil ličarske in pleskarske pomočnike predvsem z mar-moriranjem in imitacijo lesa.

= Zdravilišče Golnik. Da bi se med bolnike zavoda ne zanesla hripa, je bilo vodstvo prisiljeno ustaviti zaenkrat, in to do konca meseca, vse obiske.

= Okupacijska škoda. Odbor za okupacijsko škodo poziva vse oškodovance, ki jim je bila priznana odškodnina po italijansko-jugoslovanski komisiji, naj prijavijo odboru svoje natančne naslove in višino odobrene škode. Dopisi naj se pošljejo na naslov: Odbor za okupacijsko škodo, Ljubljana. Gajeva ulica šte. 6/IV, vrata 11.

= Samo 20% je obdelane zemlje v primorski banovini. Druga površina je nerodovitna. Veliko površine bi se pa lahko z odvodom močvirne vode spremenilo v rodovitna polja. Skupna površina zemlje, ki bi se lahko spremenila v rodovitne njive in travnike, znaša 75 tisoč hektarjev. Če bi se to zgodilo, bi dobilo sto tisoč ljudi kruh katerega sedaj stradajo. Reševanje takih vprašanj bi bila prava in ljudska politika.

= Občinske blagajne revidirajo v donavski banovini, pa so samo tekom enega tedna ugotovili pri treh občinah velike primanjkljaje. V Branjinem Vrhu manjka 400.000 din, v Feketiću 50.000 din in v Gospodjici 36.000 din. V donavski banovini res »po domače« gospodarijo.

Svoboden tisk

Poslanstvo tiska je v življenju vsakega naroda velikanskega pomena

Na proračunskem zasedanju narodne skupščine je bilo s strani govornikov režimske večine ponovno obljubljen da bo vlada g. Dragiša Cvetkovića med drugim spremenila dosedanja nesodobna tiskovna zakon in izdala novega, svobodnejšega in modernejšega. Pri sestavljanju in izdelovanju tega novega tiskovnega zakona bi morali pristojni činitelji paziti na celotno vrsto važnih vprašanj, da ne bi zopet prišli do zakona, ki ne bi imel v praktičnem vsakdanjem življenju naroda in v odločanju njegove usode ne glave ne repa, kakor se je to doslej pri izdajanju raznih zakonov in uredb že tolikokrat zgodilo.

Poslanstvo tiska je v življenju in razvoju vsakega naroda naravnost velikega pomena. Če tiskovna služba ne ustreza svoji nalogi in dejanskim razmeram, jo je treba brez vsakega odlašanja temeljito reorganizirati. Ta potreba se je pokazala v zadnjem času tudi pri nas in pa na Češkoslovaškem. Glede nalog in reorganizacije tiska v bratski republiki je povedal v pra-

škem radiu ugledni češki novinar Halik naslednje: «V novih razmerah ima tisk večjo odgovornost, kakor kdajkoli poprej. Ustvarjati bo moral javno mnenje v duhu reda in smotrenosti. V vzgajanju naroda bo vzbujal večji smisel za duhovne in moralne temelje družbe, branil bo red, avtoriteto, disciplino, narodno skupnost in bratstvo. Tisk bo propagiral socialno politiko ki bo prosta vsakega partizanstva in koristljubja. Energično bomo pobijali defetizem in podtalno propagando. Ustvarili bomo svojo lastno cenzuro in sicer bosta ta cenzura naša vest in zdravi duh narodnega edinstva. Obdržali bomo le nekaj listov, toda ti bodo na višku. Zadušili bomo ničvedni bulvarni tisk in senzacionalnost ne bo več vodilna nit v javni besedi. V novem domu bo moralo vladati ob svobodi tudi pravo bratstvo!»

Tudi naši pristojni činitelji bodo morali razmišljati ob pripravljanju osnutka novega tiskovnega zakona o takih in podobnih idejnih smernicah.

Veliko zborovanje nacionalnih delavcev

Letos poteka 20 let, odkar se je ustanovila na Jesenicah nacionalna organizacija delavstva. Jesenice so važen obmejni industrijski kraj in je tamkajšnje prebivalstvo zelo kulturno, saj obstoja tam okoli 70 društev. Že od nekdanj pa so Jesenice nacionalne in zaradi tega je mogoče, da ima NSZ tam eno najmočnejših organizacij.

V nedeljo dne 5. marca se je vršil v veliki dvorani Sokolskega doma redni letni občni zbor podružnice NSZ. Sokolska dvorana je bila polna nacionalnega delavstva.

Tovariš Zupan Tine, predsednik NSZ in podružnice na Jesenicah, je vodil občni zbor. Uvodoma se je spomnil umrlih tovarišev Polka Valentina in Ravnika Lovrenca in pozdravil zastopnika policijske oblasti.

Predsedniško poročilo je podal tovariš Zupan, v katerem je naslikal težki položaj delavstva. Poročal je dalje, da svobodne organizacije ne bodo vršile več svojih občnih zborov, temveč, da bodo razpuščene itd. Toda izkazalo se je, da so to samo pobožne želje nekaterih!

Tovariš Žen pa je v svojem tajniškem poročilu opisal delovanje podružnice.

Poročilo je razčlenil na sledeča vprašanja: «mezna gibanja» in vprašanje o «delovnem naraščanju». Podružnica je pokrenila tudi posebne akcije za olajšavo revnejših delavskih otrok, se posebno zanimala za «stanovanjsko vprašanje» in vprašanje «obratnih zaupnikov», izvoljenih v letu 1937 in 1938, ki je NSZ pokazala močan porast glasov. Podružnica je praviloma zastopala svoje članstvo. Zbor zaupnikov je v redu vršil svoje naloge, saj je med letom pristopilo 368 novih članov.

Prosvetar tov. Žen Tine poroča, da je v knjižnici NSZ 1048 slovenskih, 117 nemških in drugih knjig. Podružnica ima tudi svoj tamburaški zbor in čitalnico, v kateri je članstvu na razpolago razno časopisje. Posebno je zahteval od članstva naj povsod, kamor zahaja, zahteva svoje stanovsko glasilo «Novo Pravdo».

Iz poročila gospodarja tov. Dolenca je razvidno, da ima podružnica okoli 65.000 din vrednosti v inventarju, dočim izkazuje blagajniško poročilo tov. Markizetija 225.722 din dohodkov.

K besedi se je oglasil kasneje tovariš Jeram, ki je kot osebni poznavalec vodstva in razmer delavskih organizacij potrdil le to, da vidi v podružnici NSZ na Jesenicah pravo idealno delavsko organizacijo. Grajal pa je tiste delavce, ki se puste voditi tistim, ki stoje izven organizacije in tovarne.

Izvoljen je bil sledeči odbor: Zupan Tine je bil soglasno izvoljen za predsednika, za podpredsednika tov. Lajner in Piber, v ostali odbor pa: tov.: Žen Tine, Tavčar Ciril, Žen Maks, Avsenik Janko, Toman Valentin, Znidar Mirko, Jamer Franc, Puc Matevž, Razinger Ignac in Baraga Mirko. V nadzorstvo pa tov. Kržišnik Vinko, Gašperin Alojzij, Markizeti Franc, Klinar Franc in Majetič Viktor. Praporščaka pa sta Globočnik Andrej in Kogovšek Jernej.

Po zaključku raznih važnih sklepov je bil zaključen krasno uspeli občni zbor z državno himno, katero je zaigral podružnični tamburaški zbor.

Ugoden nakup manufakture pri

I. TRPIN-U

Oglejte si izložbe. Blago in cene govorijo

Kolesa, živalne stroje, pneumatiko in vse nadomestne dele dobite zelo ugodno in poceni v trgovini

JUSTIN GUSTINČIČ

MARIBOR, Tattenbachova 14

in v podružnici **TEZNO, vogal Ptujskotražske ceste**

Priporočam svojo mehanično delavnico, trgovino rabljenih strojev, kovin in orodja ter vsakovrstne železne predmete, kjer jih dobite po zelo ugodnih cenah

Iz naših delavskih krajev

Maribor

Čudna zahteva zdravnika OUZD. Da se ni meni pripetilo to, ne bi nikoli mislila, da je kaj takega mogoče. Zgodil se je naslednji slučaj, ki je vreden, da ga objavim v našem časopisu. Zbolela je moja sosedka in me naprosila, naj ji pokličem rajonskega zdravnika. Ker sem videla, da ima žena res vročino in sama ne more k zdravniku, sem šla ponj. Točno sem mu opisala, kje da stanuje bolnica in sicer, da stanuje na Meljskem hribu, izza tvornice čokolade. Zdravnik je prišel in ko me je zagledal pri bolnici, je dejal: «Ta me je zapeljala.» Nato se je obrnil k meni, mi pomolil oblatene čevlje in dejal: «Tu, sedaj mi očistite čevlje.» Nekdo je stekel po krtačo in se sklonil, da očisti g. zdravniku čevlje, a je bil zavrnjen, češ, da ne mara krtače in naj se mu čevlji očistijo s krpo. Še danes ne vem, kaj mi je bilo, da sem res vzela krpo in očistila g. zdravniku čevlje. Šele po njegovem odhodu, ko smo po svoje komentirali to čudno zahtevo zdravnika, me je postalo sram, da ima socialna institucija takega zdravnika, ki me je ponižal v mojem delavskem ponosu. Prav bi morda bilo, da bi OUZD v delovnih dneh dal zdravnikom s seboj tudi slugo s krpo za čiščenje obutve, da ne bomo morali zavarovanci tega opravljati. SK.

Tamburaše ponovno opozarjamo, da imajo vsako nedeljo dopoldne točno ob 9. uri tamburaško vajo. Za izpopolnitev zbora nam manjka nekaj mlajših moči. Kdor čuti veselje do glasbe, naj se prijavi pri tajniku ali naj pride v nedeljo 12. t. m. k vaji. Opozorite na to tudi svoje prijatelje in prijateljice.

Zaupniški tečaj, namenjen članstvu mariborske podružnice, ima redna predavanja vsako nedeljo ob 9. uri v tajništvu. Kdor še ni prijavljen, naj pride v nedeljo 12. t. m. ob 9. uri v tajništvo in se prijavi v tečaj. Tečaj je važen za vse članstvo.

Podružnični blagajnik prosi vse zamudnike, naj poravnajo članarino za januar in februar. S prihodnjo številko ustavimo zopet list vsem onim, ki nimajo za zadnja dva meseca plačane članarine.

Jesenice

Podružnica Narodne strokovne zveze, društvo Narodnih žena in deklet in Sokolsko društvo obveščajo svoje pripadnike, da se vrši v sredo dne 15. t. m. v veliki dvorani Sokolskega doma predavanje s skriptičnimi slikami. Predava g. dr. Čermelj Lavoslav. Udeležite se predavanja v čim večjem številu!

Vsi novo izvoljeni odborniki NSZ se vabijo na prvo redno sejo, ki se vrši v nedeljo dne 12. t. m. v prostorih Sokolskega doma ob pol 10. uri dopoldne. Tovariši, bodite zanesljivi in točni!

Predsednik.

V nedeljo dne 5. t. m. je bil v Sokolskem domu zamenjan Hubertus plašč. Naproša se dotičnik, da prinese plašč nazaj, kjer dobi svojega. Odbor.

Kranj

Občni zbor podružnice NSZ v Kranju se bo vršil v nedeljo dne 12. t. m. ob 10. uri dopoldne v prostorih Narodnega doma v Kranju. Na zboru bodo poročila o delu in razprave o bodočem delovanju podružnice. Navzoč bo tudi zastopnik centrale, ki bo podal obširno poročilo o našem pokretu. Ker je občni zbor velike važnosti, naprošamo članstvo, posebno pa še tekstilni delavstvo, da se istega polnoštevilno udeleži. Z navzočnostjo nas vseh pokažimo, da znamo ceniti čas, v katerem se nahajamo in se zavedajmo, da smo tekstilni delavci

v dobi borbe za novo kolektivno pogodbo. Tovariši, stanovska dolžnost nas kliče!

Medvode

Članski sestanek podružnice NSZ v Medvodah se je vršil v nedeljo dne 5. t. m. v Sokolskem domu. Na dnevnem redu je bilo posebno važno vprašanje Medičeve tovarne. Podružnica priredi 19. marca igro «Skopuh». Izvolil se je poseben tombolski odsek. Rešenje smo prejeli in je naloga tega odbora, da prične s pripravami za tombolo, ki bi se vršila v maju ali juniju. Ob koncu sestanka je tov. predsednik pozival tovariše, naj se oklenejo organizacije, ker le dobra organizacija in zavedno članstvo rodi zaželjene uspehe.

„OBNOVA“ F. NOVAK

dobavlja kompletne stanovanjske opreme, tapetniške izdelke, linolej, preproge, zavese, odeje, železno pohištvo, otroške vozičke najceneje

Maribor, Jurčičeva 6

Zagorje

Podružnica NSZ v Zagorju ob Savi vprižori dne 19. marca 1939 ob 20. uri (8. uri zvečer) v Sokolskem domu spevoigro v treh dejanjih «Svojeglavček», ki jo je spisal Karol Siber, za slovenske odre priredil Jakob Špicar. Vstopnina je običajna.

Vse tovarišice in tovariše ter delavstvu naklonjeno javnost vljudo vabimo in prosimo, da se polnoštevilno odzovejo našemu vabilu. Odbor.

Člane zagorske podružnice prosimo, naj posejajo in podpirajo samo one lokale, ki oglašajo v našem listu in kateri so naročniki na naš list «Nova Pravda». Naj velja parola: Kdor ne pozna narodnega delavstva, ga tudi ono ne pozna.

V zadnjem času je podružnica NSZ v Zagorju ob Savi zelo pomnožila svoje članstvo; posebno delavstvo pri rudniških apnenicah je spregledalo in se pridno organizira v naših vrstah. To je vsekakor lep napredek, ki je v ponos našim agilnim tovarišem agitatorjem in pa dokaz borbene zavednosti tukajšnjega delavstva, ki se organizira kljub blatenju s strani naših nasprotnikov. Povemo pa tistim, ki vedoma ali nevedoma blatijo naše vrste, da jih narodno delavstvo dobro pozna, posebno ono, ki je zaposleno v apnenicah in ve, kateri so in kaj hočejo. Mi pa kljub temu napredujemo in naše vrste stalno rastejo — zato vsi, ki čutite z nami dobro in pošteno, v vrste Narodne strokovne zveze!

Stražišče

V nedeljo dne 5. t. m. je imela tukajšnja podružnica svoj redni letni občni zbor. Občni zbor je otvoril in podal obširno predsedniško poročilo predsednik podružnice tov. Kavčič. Poudaril je, da stopa stražiška podružnica v 15. leto svojega obstoja in da se je v vseh teh letih po svojih najboljših močeh prizadevala, nuditi svojemu članstvu čim največ podpore in zaslombe. Da bo mogla to delati tudi v bodoče, naj se članstvo z vsem ognjem poprime svoje organizacije in se potruži, da se bo število njenega članstva čim bolj povečalo.

Po predsednikovem poročilu so podali svoja poročila še tov. tajnik in blagajnik. Iz blagajniškega poročila je bilo razvidno, da je podružnica v pretekli

poslovni dobi izplačala svojim članom precejšnjo vsoto podpor ob boleznih ali brezposelnosti.

Po končanih poročilih je bila odboru soglasno izglasovana razrešnica, na kar so se vršile volitve, pri katerih je bil povečini izvoljen stari odbor s tov. Kavčičem kot predsednikom.

Občnega zbora se je udeležil tudi delegat centrale tov. dr. Kovič France, ki je izročil pozdrave Izvrševalnega odbora, nato pa v daljšem referatu poročal o pomenu organizacije in o predstojajočih volitvah obratnih zaupnikov.

Pri slučajnostih se je načelo vprašanje tovariškega sodelovanja in eventuelne združitve s kranjsko podružnico, ki je naletel pri večini članov na zelo ugoden odmev.

Podružnici v Stražišču želimo, da bi se ob 15 letnici svojega obstoja okrepila in imela v bodoče še več uspehov, kakor do sedaj.

Javornik

Občni zbor podružnice NSZ na St. Javorniku, ki se je vršil v nedeljo dne 5. t. m. v Sokolskem domu na Kor. Beli, je lepo uspel. Podružnica se je v minulem poslovnem letu konsolidirala. Redni letni občni zbor je potekel v največjem soglasju in vsa poročila so bila sprejeta soglasno.

Občni zbor je vodil predsednik tov. Kralj France, kateri je bil ponovno soglasno izvoljen za predsednika, ker protikandidata sploh ni bilo. Tov. Kralj je po prečitani zapisnika lanskega občnega zbora podal predsedniško poročilo, iz katerega je bilo razvidno, da je bila minula poslovna doba zelo živahna tako

v organizacijskem delovanju, zaradi splošnega položaja tudi peštra, za nekatere tovariše pa usodna. Tov. Kralj je namesto odsotnega tajnika prebral tudi tajniško poročilo, na kar je tov. Pivk Jaka podal blagajniško poročilo, iz katerega je bilo razvidno, da je podružnica res živahno delovala ter da je prišlo do bednim tovarišem tudi na pomoč. Vidi se, da podružnica dobro gospodari, od česar pa imajo edino koristi le člani. Razveseljivo je dejstvo, da želi podružnica v novem poslovnem letu pričeti z delovanjem tudi na kulturnem polju in je prav v ta namen ustanovila poseben kulturni odsek. Po dani zaupnici je bil soglasno izvoljen sledeč odbor:

Za predsednika tov. Kralj France, za podpredsednika tov. Jelenc Aleš, za tajnika tov. Kalan Matevž, za blagajnika tov. Pivk Jaka, za namestnika tov. Pogačnik Anton; v odbor pa sledeči tov.: Žvan Matevž, Mulej Franc, Slabe Silvester, Gašperin Ivan, Ribernik Franc, Cimerman Janko; v nadzorni odbor pa tov.: Jagodic Jaka, Malej Pavel, namestnika Žemva Janez, Pristov Joža; praporščaka tov.: Pivk Matevž in Ambrožič Fran; v organizacijski zaupniški zbor tov.: predsednik: Vodnov Franc, podpredsednik: Pogačnik Anton, zapisnikar: Malej Pavel, namestnik: Ribernik Franc, v odbor tov.: Justin Slavko, Grohar Alojz, Slabe Silvester, Vengust Joža. V prosvetni odbor tov.: Novak Gregor, Kalan Matevž, Treven Franc, za gospodarja tov. Pivk Jaka.

„GRIC“ pod Urbanom Rošpoh. Izletniška gostilna, prenočišča, auto cesta. Prvovrstna vina in kuhinja. Telefon: 28-07

Na vprašanje - odgovor

Franc A. — Krašnja. Prosim, da mi pojasnite ta-le spor. Na javni sodni dražbi sem kupil hišo in je bilo v cenilnem zapisniku vpisano, da je v hiši tudi električna razsvetljava. Ko se je stari gospodar odstranil, pa je odvezl vse svetilke, tako da so ostale samo žice ter je tudi odtrgal plombo na glavnih varovalkah in iste podložil s papirjem, druge varovalke pa je izmenjal s pregorelimi, odstranil pa je tudi števec in ga najbrže izročil elektrarni. Odstranil je tudi eno stikalo. — Ko sem se vselil, sem moral ponovno vse nadomestiti, kar me je stalo več ko 200 Din. Ali ga lahko tožim za to namerno povzročeno škodo? On pravi, da je to napravil po navodilu elektrarne, ki po mojem nima odločati o napeljavi v hiši. Ali bi uspel v eventualni tožbi?

— Četudi bi bilo v cenilnem zapisniku zapisano, da je v hiši razsvetljava, se pod tem razume samo napeljava. Prejšnji lastnik je imel pravico odstraniti vse pritikline, n. pr. senčnike, žarnice, stikala (razen, če so bila vzi-dana) itd. Kar se tiče varovalk pri števcu, so te mnogokrat last elektrarne. V tem primeru mora vse ostati na svojem mestu, sicer se pa tudi števec in varovalke lahko odstranijo. Z ozirom na navedeno bi se Vam tožba torej ne izplačala.

A. S., Kranj. Delal sem pri mojstru, kjer sem si med delom zlomil roko. Ker me ni imel zavarovanega v bolniški blagajni, je rekel mojster, da bo sam plačeval zdravljenje, samo, da ostanem o vsej zadevi tiho. Ko pa sva ob koncu zdravljenja delala račun, mi je vse za-

računal, tako da sem moral sam plačati bolnico in zdravnika. Sedaj, ko je minulo že leto dni, pa me je začela roka ponovno boleti in se bojim, da poslanem delanezmožen. Ali lahko zahtevam od mojstra povrnitev stroškov ali odškodnino in če je sploh še čas, da to zahtevam? — Od mojstra morete zahtevati odškodnino, odnosno povrnitev vseh stroškov, katere Vam je obljubil plačati, še tekom treh let od dneva, ko Vam je nastala škoda. Razen tega morete s prijavo delodajalca Okrožnemu uradu doseči, da se Vaše zavarovanje izvede naknadno, in bi Vam v tem slučaju bolnico in stroške za zdravnika vsaj deloma plačal Okrožni urad. To pa le pod pogojem, da od časa nastanka teh terjatev ni poteklo eno leto.

Iz lastne pletarne

damske jopice od Din 25.— naprej
moške „ od Din 35.— „
otroške „ od Din 12.— „

tudi po meri tekom 6 ur po najnovejših modelih in barvah izdeluje

„LUNA“
samo Maribor, Glavni trg 24

Vsaki osebi — družini nudi stalni zastavek „MARA“ Maribor, Orožnova 6
Celje, Slomškov trg 1

Platitnica — razpoložljiva nagave in pletena

Vse za Vaše postelje. Posteljne odeje, močno prežite (domač izdelke), izgotovljeno post. perilo, zglavnike, tušne, madrace, koe, perje, puh, najceneje pri A. STUHEC, specialna trgovina — izdelovanje odej. MARIBOR, Stolna ul. 5

Oglašujte v „Novi Pravdi“

Iz h a j a v s a k o s o b o t o. — Naročnina: mesečno Din 4.—, četrtletno Din 10.—, polletno Din 20.—, celoletno Din 40.—. Posamezna številka Din 1.—. Uredništvo in uprava Ljubljana, Dalmatinova ulica 8, telefon štev. 21-32. Rokopisi se ne vračajo. Poštočkovni račun štev. 17.177. Poštni predal štev. 74. Za konzorcij «Nove Pravde» izdaja dr. J. Bohinjec, odgovorni urednik Ivan Tavčar. Za Delniško tiskarno, d. d. v Ljubljani Franc Pintar. Vsi v Ljubljani.